

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Podhrázkého a soudců Petra Mikeše a Jitky Zavřelové v právní věci žalobkyně: **Smrčka a Kubálek v.o.s.**, se sídlem Opatovická 159/17, Praha 1, insolvenční správce dlužníka UniControls a.s., se sídlem Křenická 2257/16, Praha 10, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 29. 6. 2020, čj. 25419/20/5100-41454-711974, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 12. 1. 2021, čj. 11 Af 29/2020-34,

t a k t o :

- I. Návrh žalobkyně na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti **se z a m í t á .**
- II. Žalobkyni **se u k l á d á** zaplatit soudní poplatek ve výši **1 000 Kč** za podání návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a to ve lhůtě **3 dnů** od právní moci tohoto usnesení.
- III. Soud **v y z ý v á** žalobkyni, aby ve lhůtě **15 dnů** od doručení tohoto usnesení zaplatila soudní poplatek (podle zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích) za kasační stížnost, který činí podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků částku **5 000 Kč**.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobkyně (dále „stěžovatelka“) podala k Nejvyššímu správnímu soudu kasační stížnost, jíž brojí proti shora označenému rozsudku Městského soudu v Praze (dále „městský soud“). Tímto rozsudkem městský soud zamítl její žalobu proti v záhlaví uvedenému rozhodnutí žalovaného. Ten daným rozhodnutím změnil rozhodnutí Finančního úřadu pro hlavní město Prahu ze dne 4. 11. 2019, čj. 8455301/19/2010-52523-105542 (dále jen „správce daně“), kterým správce daně uložil společnosti UniControls, a.s. (dále jen „daňový subjekt“) podle § 101h odst. 4 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, pokutu ve výši 50 000 Kč z důvodu nepodání kontrolního hlášení za období srpen 2019, a to ani v náhradní lhůtě stanovené správcem daně. Žalovaný změnil rozhodnutí správce daně tak, že podrobněji vymezil skutkovou část výroku rozhodnutí a doplnil do ní, že kontrolní hlášení daňový subjekt nepodal ani prostřednictvím stěžovatelky jako svého insolvenčního správce.

[2] Stěžovatelka současně s podáním kasační stížnosti navrhla, aby jí Nejvyšší správní soud přiznal odkladný účinek. Tvrdí, že potřeba přiznání odkladného účinku vyplývá již z toho, že souběžně s řízením o kasační stížnosti běží také insolvenční řízení. Uložená pokuta by měla na daňový subjekt likvidační účinky, což by mohlo vést k jeho zániku. Takovou újmu lze vnímat jako nepoměrnou, nevratnou a nenahraditelnou. To platí i v situaci, kdy se daňový subjekt nachází v úpadku, neboť skončení insolvenčního řízení není vždy spojeno se zánikem dlužníka. Přiznání odkladného účinku by se nedotklo práv třetích osob a nebylo by ani rozporné s důležitým veřejným zájmem. To platí i pro veřejný zájem na výběru státem uložených sankcí, neboť v případě neúspěchu stěžovatelky by byl výběr pokuty pouze odložen, nikoliv znemožněn. Naléhavost přiznání odkladného účinku patří také v tom, že věc samá není judikaturou přesvědčivě řešena.

[3] Žalovaný ve vyjádření navrhl, aby Nejvyšší správní soud návrh zamítl. Má za to, že by odkladný účinek měl být kasační stížnosti přiznán jen v mimořádných případech. Stěžovatelku tíží důkazní břemeno, aby návrh doložila dostatečnými, relevantními a hodnověrnými důkazy (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 1. 2012, čj. 8 As 65/2011-74). Pouhý odkaz na možný vznik újmy považuje za naprosto nepostačující. Hrozící újma musí být reálná a závažná, nikoliv pouze hypotetická a bagatelní. Pro přiznání odkladného účinku by tak stěžovatelka musela dostatečně prokázat aktuální majetkovou situaci, hrozící újmu, její vztah k právním následkům napadeného rozsudku a její intenzitu, a to předložením ucelených a vzájemně souvisejících podkladů, na jejichž základě by byl dán dostatečně věrohodný obraz o celkové ekonomické a majetkové situaci. Tvrzeň „likvidačnost“ zůstala (stejně jako v žalobě) pouze v rovině tvrzení. Samotné vedení insolvenčního řízení nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku, neboť po zahájení tohoto řízení lze v souladu s § 243 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, daňovou exekuci nařídit, ale nelze ji provést. Po dobu insolvenčního řízení tak nehrozí, že by správce daně činil vůči daňovému subjektu kroky směřující k vymožení pravomocně uložené pokuty. Tím je vyloučen vznik nepoměrně větší újmy ve smyslu § 73 odst. 2 s. ř. s. Stěžovatelka ani netvrdí, že by správce daně takové kroky činil. Návrh se tak opírá jen o hypotetické okolnosti, které mohou nastat teprve po skončení insolvenčního řízení. Důvodem pro vyhovění návrhu není ani tvrzená nepřesvědčivost judikatury. Zákonná úprava vzniku pokuty za nepodání kontrolního hlášení je jednoznačná a stěžovatelka ani neuvádí odkazy na rozporný přístup krajských soudů apod. Nejvyšší správní soud by měl v rámci testu proporcionality zohlednit zásadu zdrženlivosti při zasahování do pravomoci jiných orgánů veřejné moci.

[4] Nejvyšší správní soud k návrhu předně uvádí, že kasační stížnost nemá odkladný účinek (§ 107 odst. 1 s. ř. s.), může jej však na návrh stěžovatele přiznat za přiměřeného užití § 73 odst. 2 až 5 s. ř. s. Odkladný účinek lze tedy kasační stížnosti přiznat tehdy, jestliže by výkon nebo jiné právní následky napadeného rozhodnutí krajského soudu znamenaly pro stěžovatele nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[5] Kromě formální podmínky, již je vznesení příslušného návrhu, je pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti nutné splnění tří podmínek: (1) výkon nebo jiné právní následky musejí pro stěžovatele znamenat újmu, (2) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a (3) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem (srov.

usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 7. 2015, čj. 10 Ads 99/2014-58, č. 3270/2015 Sb. NSS). Povinnost tvrdit a osvědčit hrozbu újmy přitom tíží stěžovatele (viz usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32). Hrozící újma musí být závažná a reálná, nikoli pouze hypotetická a bagatelní (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 10. 2017, čj. 9 Afs 275/2017-20).

[6] Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda by přiznání odkladného účinku kasační stížnosti bylo způsobilé odvrátit stěžovatelem tvrzenou újmu spočívající v likvidačních účincích povinnosti zaplatit stanovenou pokutu pro daňový subjekt., resp. zda tady taková újma vůbec může vzniknout. Pro posouzení této otázky je určující především ustanovení § 243 odst. 1 daňového řádu, na který ve svém vyjádření odkázal také žalovaný. Z daného ustanovení totiž mj. plyne, že po zahájení insolvenčního řízení sice lze nařídít daňovou exekuci, ale nelze ji provést. Jinak řečeno, z toho ustanovení daňového řádu lze dovodit, že daňovému subjektu za stávajících okolností nehrozí jakékoliv následky spojené s napadenými rozhodnutími správních orgánů. Nejvyšší správní soud proto neshledal, že by daňovému subjektu v tomto směru bezprostředně hrozila jakákoliv újma, resp. že by případné přiznání odkladného účinku kasační stížnosti na jeho situaci cokoliv změnilo. Poukazuje-li stěžovatel na to, že ukončení insolvenčního řízení není vždy spojeno se zánikem dlužníka (zde daňového subjektu), jedná se o úvahu zcela hypotetickou, která navíc předpokládá zásadní změnu skutkových okolností, k níž však nemusí vůbec dojít.

[7] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud dospěl k závěru o nenaplnění první podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, nezabýval se již naplněním zbývajících dvou podmínek. Z výše uvedených důvodů proto soud návrh na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti zamítl.

[8] Zbývá doplnit, že rozhodnutí o návrhu na přiznání odkladného účinku je rozhodnutím dočasné povahy a nelze z něj jakkoli předjímat budoucí meritorní rozhodnutí o podané kasační stížnosti. Stěžovatelka může rovněž o přiznání odkladného účinku znovu požádat, změní-li se skutkové okolnosti, za nichž kasační soud jejímu předchozímu návrhu nevyhověl.

[9] Podání návrhu na přiznání odkladného účinku podléhá soudnímu poplatku ve výši 1 000 Kč, a to podle položky 20 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou zákona o soudních poplatcích. Povinnost zaplatit soudní poplatek za podání návrhu na přiznání odkladného účinku vzniká dnem právní moci rozhodnutí, jímž bylo o návrhu rozhodnuto a v němž byla navrhovateli uložena povinnost soudní poplatek zaplatit [§ 4 odst. 1 písm. h) zákona o soudních poplatcích, per analogiam; srov. k tomu též usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 2. 2012, čj. 1 As 27/2012-32], přičemž poplatek je v takovém případě splatný do 3 dnů od právní moci rozhodnutí, kterým byla povinnost poplatek zaplatit uložena (§ 7 odst. 1 citovaného zákona). Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výroku II. tohoto usnesení.

[10] Nejvyšší správní soud nepřehlédl tvrzení stěžovatelky obsažené v kasační stížnosti, podle něhož je stěžovatelka dle § 11 odst. 2 písm. n) zákona o soudních poplatcích osvobozena od soudních poplatků. Toto tvrzení stěžovatelky je však mylné, neboť dané ustanovení nedopadá na řízení před správními soudy (viz usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2019, čj. 1 Afs 135/2018-71, č. 3909/2019 Sb. NSS).

[11] V souladu s § 4 odst. 1 písm. d) zákona o soudních poplatcích je s podáním kasační stížnosti spojen vznik poplatkové povinnosti. Podle položky č. 19 sazebníku soudních poplatků, který je přílohou uvedeného zákona, je kasační stížnost zpoplatněna částkou 5 000 Kč. Tento soudní poplatek stěžovatelka současně s podáním kasační stížnosti nezaplatila. Z důvodu zákonné povinnosti rozhodnout o návrhu na přiznání odkladného účinku bez zbytečného odkladu Nejvyšší správní soud přistoupil rovnou k rozhodnutí o tomto návrhu a k zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost nyní stěžovatelku vyzývá v rámci téhož usnesení (výrok III.).

[12] Soudní poplatky lze zaplatit buď vylepením kolků na příslušném tiskopisu (viz níže), nebo bezhotovostně převodem na účet soudu číslo: 3703 – 46127621/0710, vedený u České národní banky, pobočka Brno. Závazný variabilní symbol pro identifikaci platby je 1080304821.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

K výroku II.:

Nebude-li soudní poplatek za návrh na přiznání odkladného účinku včas dobrovolně zaplacen, bude vymáhán.

K výroku III.:

Nebude-li poplatek ve stanovené lhůtě zaplacen, soud řízení **zastaví** [§ 9 odst. 1 zákona o soudních poplatcích, ve spojení s § 47 písm. c) s. ř. s.]. Soud však řízení nezastaví, je-li tu nebezpečí z prodlení, v jehož důsledku by Vám mohla vzniknout újma, a ve stanovené lhůtě sdělíte soudu okolnosti, které toto nebezpečí osvědčují, a doložíte, že bez své viny jste nemohla poplatek dosud zaplatit. K zaplacení poplatku po marném uplynutí stanovené lhůty se nepřihlíží.

K výrokům II. a III.:

Pokud úhradu soudního poplatku provádí **jiná osoba než povinná**, je nutno do zprávy pro příjemce na příkazu k úhradě uvést, za koho se úhrada provádí.

V případě placení kolkovými známkami nalepte vždy oba jejich díly na tiskopis na vyznačeném místě. Tiskopis podepište a vraťte jej označenému soudu. Kolkové známky neznehodnocujte.

Máte-li za to, že jsou u Vás splněny podmínky pro částečné či plné osvobození od soudních poplatků, můžete ve lhůtě stanovené pro zaplacení poplatku požádat soud o osvobození od soudních poplatků (§ 36 odst. 3 s. ř. s.).

V Brně 18. února 2021

Milan Podhrázký
předseda senátu

Vyhovuji výzvě a zasílám Nejvyššímu správnímu soudu v kolkových známkách určený soudní poplatek.

podpis

.....

↓ místo pro nalepení kolkových známek ↓